

**MEMORANDUM VAN
EKUMENIESE VERHOUDING TUSSEN
DIE GEREFORMEERDE KERKE IN SUID-AFRIKA
EN
DIE NEDERDUITSE GEREFORMEERDE KERK**

Die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika (GKSA) en die Nederduitse Gereformeerde Kerk (NGK) erken mekaar as Gereformeerde Kerke. Ons doen dit op grond van die feit dat die leer in ons kerke volgens die Woord van God soos opgeteken in die Heilige Skrif is en tot uitdrukking kom in ons gemeenskaplike belydenisgrondslag:

- 1.1 Die drie ekumeniese geloofsbelydenisse, naamlik die Apostolicum, Nicea en Athanasius waarin ons ons verbintenis aan die een, heilige, algemene en apostoliese kerk uitdruk, en
- 1.2 Die Drie Formuliere van Eenheid, naamlik die Heidelbergse Kategismus, Nederlandse Geloofsbelydenis en Dordtse Leerreëls waarin ons ons verbintenis met die Gereformeerde tradisie uitdruk.

Daar bestaan dus 'n diep geloofseenheid tussen ons twee kerkverbande.

- 2 Ons erken ons Reformatoriese herkoms, ons gemeenskaplike geskiedenis tot 1859, die skeiding van ons weë daarna asook die volgehoue soeke en gesprekke oor baie dekades rakende die Bybelse eis aan ons ten opsigte van een wees van ons kerke. Aangesien die kerk van Jesus Christus die liggaam van Christus is, is ons geroep om die eenheid in Christus te laat realiseer en nie by 'n geskeidenheid te berus nie. Daarom behoort ons, gewene ons gemeenskaplike belydenis en geskiedenis, steeds te streef om ook sigbaar en konkreet een in Christus te word.

Hoewel hierdie eenheid nog nie volledig, genoegsaam sigbaar en struktureel gerealiseer het nie, is ons geroepe om dit wat reeds bestaan, verdere gestalte te gee. As kerkverbande groei ons saam met mekaar in die volheid van Christus en is ons net in staat om sáám met mekaar die breedte, lengte, hoogte en diepte van die liefde van Christus te begryp.

In hierdie verband wil ons graag stel:

- a) Ons glo dat ons Hemelse Vader, vir Wie ons afgesonder is en deur Wie ons leef, ons op die pad van kerklike eenheid lei en dat sy Naam deur uitdrukking van eenheid verheerlik word;
- b) Ons besef dat kerklike eenheid nie iets is wat ons in eie krag kan bewerk nie, maar dat dit as kosbare gawe uit die versoeningswerk van die Seun voortvloei. Alleen in sy krag kan ons ook die opdrag om die eenheid steeds meer te soek en te laat realiseer, gehoorsaam;
- c) Ons stel ons gewillig onder leiding van die Heilige Gees. Dit is die Gees alleen wat ons in die volle waarheid van sy Woord lei en daarom ook in die rykdom van eenheid wat die Vader vir ons deur sy Seun ontsluit het;
- d) Ons verbind ons tot 'n groeiende verhouding, asook gesprekke oor en soeke na 'n verdere vergestaltung van eenheid.
- e) Ons onderneem om binne die raamwerk van die Gereformeerde belydenis en kerkregering met mekaar en ook onderling binne een kerkverband verskille wat die belydenis in gedrang kan bring, aan te spreek.
- f) Die aanvaarding van nuwe belydenisskrifte bring nie die ekumeniese verhouding noodwendig in gedrang nie.
- g) Die soeke na eenheid binne die GKSA en die NGK met betrekking tot ons onderskeie families van kerke, word erken en ondersteun. Ons onderneem om mekaar se besluite hieroor te respekteer, mekaar te akkommodeer, en om mekaar te betrek by verdere ontwikkelinge en besluite in hierdie verband.

3 Hoewel ons met verskille tussen ons kerke worstel, werk ons biddend daaraan om tot volle ekumeniese verhoudinge en uiteindelijke eenheid te kom. Intussen leef ons daadwerklik saam met mekaar en fokus ons daarop om die bestaande terreine van samewerking te bestendig, te verdiep en te verbreed sodat die eenheid wat reeds bestaan meer sigbaar kan word. Hierdie eenheid word tans en in die toekoms sigbaar deur samewerking op die volgende terreine:

- 3.1 Wedersydse afvaardiging van twee lede met spreekstem na mekaar se onderskeie algemene sinodale vergaderings;
- 3.2 Gesamentlike getuieis – waar moontlik – teenoor owerheid en gemeenskap;
- 3.3 Samewerking in die Kommissie vir Buitelandse Bediening en bediening van mekaar se lidmate sonder om te ver wag dat lidmaatskap opgegee word;
- 3.4 Gesamentlike deelname aan Bybelvertaling by die Bybelgenootskap van Suid-Afrika;
- 3.5 Gesamentlike deelname aan die hervertaling van die belydenisskrifte;
- 3.6 Gesamentlike gesprekvoering – waar nodig – oor belydenisvorming;
- 3.7 Gesamentlike studie oor formuliere in die twee kerkverbande;
- 3.8 Gesamentlike gesprekvoering oor die liturgie in die twee kerkverbande asook voortgesette samewerking met die hersiening en ontginning van nuwe liedere;
- 3.9 Gesamentlike studie oor etiese kwessies;
- 3.10 Gesamentlike betrokkenheid by onderwyskwessies;
- 3.11 Koördiner ing van die twee kerkverbande se barmhartigheidswerk wat gesamentlik op gemeenskaplike terreine gedoen word;
- 3.12 Samewerking by die Parlementêre Lessenaar ten einde sinvol by die wetgewende proses betrokke te wees;
- 3.13 Gesamentlike betrokkenheid in die werksaamhede van die Tussenkerklike Raad (TKR) en die Conventus van Reformatoriese Kerke;
- 3.14 Kontinue gesprek oor Gereformeerde teologiese opleiding in die Suider-Afrikaanse konteks asook samewerking en ondersteuning in die verband;
- 3.15 Gesamentlike soeke na effektiewer wyses om saam by plaaslike en internasionale ekumene betrokke te wees. Bogenoemde terreine van samewerking kan van tyd tot tyd aangevul en / of gewysig word.

4 Die konkretisering van eenheid word nie beperk tot bogenoemde samewerking nie. Indien plaaslike kerke geleenthede sien om daadwerklik saam met mekaar te leef en daar sodanige herkenning plaasvind, kan – volgens gebruike en besluite van die

onderskeie kerkverbande – die volgende gebeur:

- 4.1 Die aanvaarding van mekaar se lidmate op grond van goeie getuienis van Kerkrade (attestate);
- 4.2 Belydende lidmate kan hulle kinders onderling ten doop bring volgens die gebruik en onderhewig aan die goedkeuring van beide Kerkrade;
- 4.3 Volle tafelgemeenskap vir belydende lidmate op grond van goeie getuienis oor leer en lewe;
- 4.4 Toegang tot mekaar se kansels deur leraars met bedieningsbevoegdheid onder toesig van die Kerkraad;
- 4.5 Gesamentlike eredienste vind plaas soos en wanneer Kerkrade dit nodig ag.

Met hierdie Memorandum bely ons saam op grond van die Skrif en ons belydenis die eenheid en katolisiteit van die Liggaam van Christus, die kerk van ons Here Jesus Christus. Ons doen dit "... sodat die wêreld kan glo..." (Joh 17:21).

Ter wille van duidelikheid word die volgende Bylae tot die Memorandum gegee waarin relevante Sinodebesluite aangehaal word wat dien as agtergrond vir sake genoem in die ooreenkoms:

BYLAE TOT MEMORANDUM

BY 4.1 – ATTESTATE/LIDMAATSKAP (KO, ART 82)

Sinode 1958:138, 78C

Die Sinode verklaar dat die saak van lidmaatskap as sodanig tuishoort by die plaaslike Kerkraad (Sinode 1958:138, 78C).

BY 4.2 – DOOP (KO, ARTT 56, 61)

Sinode 1945:126, 172

Die eerw Sinode word gevra om ter wille van eenvormigheid ten opsigte van die doopspraktyk in ons gemeentes, hom uit te spreek oor die wenslikheid dat net ouers wat lidmate is van ons Kerk voor die kansel toegelaat sal word.

Besluit: Elke partikuliere geval sal deur die plaaslike Kerkraad behandel word.

BY 4.3 – NAGMAAL (KO, ART 61)

Sinode 1961:119, c(vi)

Die Nagmaal as sakrament is 'n saak van die *plaaslike kerk*, waar die Kerkraad toesig hou oor die toegang daartoe.

Sinode 1997:556, 3.2.2.2.3

Hierdie artikel (KO, art 61 – DEB) reël kennelik die toelating van gelowiges wat die Gereformeerde godsdiens huldig en wat met goeie getuienis aanmeld. Elke plaaslike kerkreël

BY 4.4 – KANSELRUIL

Sinode 1882:34, 84

Omtrent het over en weer preken, is zij van oordeel, dat het aan elken Kerkeraad overgelaten moet worden voor welken Evangeliedienaar, hij den kansel openstellen kan, met de opmerking dat de Kerkeraad voor zijne Gemeente en bij de hooge Kerkbesturen verantwoordelijk blijft, en dat hij zorg draagt dat hij geen anderen prediker voor de Gemeente laat optreden, dan van wiens rechtzinnigheid en goede trouw, hij zich ten volle verzekerd houdt.'

Sinode 2009:156, 2.6.4, 2.6.6

In die gesprek het dit duidelik geword dat daar 'n persepsie in die NH Kerk bestaan dat Gereformeerde kansels in alle gevalle verbode is vir predikante vanuit die NH Kerk – volgens vorige besluite van die GKSA. Die Deputate het op die misverstand van hierdie persepsie gewys deur te beklemtoon dat die bevoegdheid en toesig op oor 'n gemeente se kansel die verantwoordelikheid van die plaaslike Kerkraad is. hoe hy hierdie beginsel in praktyk toepas (vgl weer Acta 1961:199 en 1967:589, 202).